

Povești ilustrate – Charles Perrault

Degețel

Trăiau cândva un tăietor de lemne și nevasta lui, care aveau șapte băieți. Cel mare avea zece ani, iar mezinul șapte. E de mirare cum poate avea un tăietor de lemne atâția copii în timp așa scurt; nevasta lui însă se hărnicia, aducând pe lume câte doi deodată. Erau tare săraci, iar cei șapte țânci îi stânjeneau din cale-afară, întrucât nici unul dintre ei nu-și putea câștiga deocamdată bucata de pâine. Și mai tare-i necăjea că mezinul era prea blajin și nu scotea grai, iar ei luau drept prostie ceea ce era de fapt marea lui bunătate sufletească. Era și grozav de mic, atunci când venise pe lume nu era mai voinic decât un degeț, așa că-l numiră Degețel.

Bietul copil era țapul ispășitor al casei și era totdeauna găsit vinovat. Totuși el era cel mai gingaș și mai înțelept dintre toți frații săi, iar dacă vorbea puțin e pentru că asculta mult.

Veni un an foarte nefericit în care foametea fu așa cumplită, încât acești părinți sărmani hotărâră să se descoto-rosească de copiii lor. Într-o seară, când aceștia erau culcați, tăietorul de lemne îi spuse nevastei cu inima strânsă de amărăciune:

— Vezi că nu mai avem din ce să ne hrănim copiii; n-aș putea să-i văd murind de foame sub ochii mei și-am hotărât să-i lăsăm mâine în pădure, căci ne va fi mai ușor să ne facem nevăzuți în timp ce ei se zbenguie după vreascuri.

— Ah! strigă femeia, cum ai putea să-ți duci copiii la pierzanie?

Degeaba îi aminti bărbatul marea lor sărăcie, ea nu putea fi înduplecată: era sărmană, dar era mama lor. Totuși, scotind că durerea de a-i vedea pierind de foame sub ochii ei e prea mare, se înduplecă până la urmă și plecă la culcare plângând.

Degețel ascultă vorbăria părinților, căci, auzindu-i, se ridicase binișor și se strecurase sub scaunul tatălui fără a fi văzut. Merse apoi la culcare dar nu dormi o clipă, cugetând la ceea ce avea de făcut.

Se sculă dis-de-dimineată și merse pe malul unui râuleț unde adună pietricele albe cu care-și îndesă buzu-narele. După care se întoarse acasă. Plecară, iar Degețel nu le spuse frățiorilor ceea ce știa. Merse într-o pădure tare deasă, unde nu vedeai la zece pași depărtare. Tăietorul începu să taie lemne, iar copiii să adune surcelele pentru vreascuri. Tatăl și mama, văzându-i cufundați în lucrul lor, se îndepărtară pe nesimțite, apoi fugiră pe o potecuță ocolită. Când se văzură singuri, copiii începură să strige și să plângă din răputeri. Degețel îi lăsă în toana lor, știind bine cum se va întoarce acasă: presărase din mers pe potecă pietricele albe din buzunar. Așadar le spuse:

— Nu vă temeți, frățiori, tata și mama ne-au lăsat aici, dar eu o să vă conduc acasă, urmați-mă doar.

Ei îl urmară, iar el îi conduse până la casa lor pe același drum pe care veniseră în pădure. Mai întâi nu cutezară să intre și se puseră pe ascultat la ușă.

În momentul în care părinții ajunseseră acasă, aflaseră cei zece galbeni cu care seniorul satului le era demult dator, iar ei își pierduseră speranța: asta îi mai înlesnea nițel, căci acești sărmani mureau de foame.

Tăietorul de lemne își trimise de îndată nevasta la măcelar și, cum aceasta nu mai mâncase de multă vreme, cumpără de trei ori mai multă carne decât ar fi trebuit pentru cina a doi oameni. Când se săturară, nevasta tăietorului de lemne spuse:

— Vai-vai! Unde-s acum bieții noștri copii? S-ar ghiftui cu ce-a rămas de mâncare. Dar tu, bărbate, tu ai vrut să-i lași să moară. Ți-am tot spus că ne vom căi amar. Ce fac ei oare acum în acea pădure? Vai-vai, lupii i-or fi mâncat deja, Doamne Dumnezeule! Ești fără inimă pentru că ții trimis copiii la moarte!

Tăietorul de lemne Iși pierdu până la urmă răbdarea, căci nevasta li spusese de peste douăzeci de ori că se vor căi. Nu că bietul om ar fi fost mai puțin supărat ca nevasta, dar acum ea li făcea capul calendar, iar el era ca mai toți bărbații, cărora le plac femeile istețe și le socotesc supărătoare pe cele care-ți bat capul că au zis ele așa și pe dincolo. Femeia hohotea de plâns:

— Vai-vai! Unde-s acum sărmanii mei copii, bieții mei copii?

Și se jelui așa de tare încât copiii, care ascultau la ușă, începură să strige în cor:

— Uite-ne, uite-ne!

Alergară repede să le deschidă ușa, iar mama le spuse strângându-i în brațe:

— Ce mulțumită-s să vă văd din nou, dragii mei copii! Sunteți osteniți și v-o fi tare foame: iar tu, Pierrot, cât ești de murdar, hai să te spăl!

Se așezară la masă și mâncară c-o poftă ce plăcu mamei și tatălui, povestind ce frică le-a fost lor în pădure, vorbind toți laolaltă: acești oameni de treabă erau fericiți să-și revadă copiii, dar fericirea asta dură cât cei zece galbeni.

Când banii se isprăviră, părinții căzură iar pradă durerii și hotărâră să-i piardă din nou în pădure, dar de data asta, ca să nu mai dea greș, să-i ducă mai departe decât prima oară. Nu putură să ia această hotărâre fără a fi auziți de Degețel care se gândi că va întrebuița același vicleșug. Dar, cu toate că se sculă în zori s-adune pietricele, nu izbuti, căci ușa era ferecată, cu cheia răsucită-n broască de două ori.

Nu știa cum s-o scoată la liman, dar, când mama lor le împărți fiecăruia o bucată de pâine drept masă de prânz, se gândi că firimiturile de pâine pot fi presărate pe drum aidoma pietricelelor.

Tatăl și mama li lăsară-n inima deasă și întunecată a pădurii și, o dată aflați acolo, li părăsiră apucând o potecă tainică.

Degețel nu se mâhni prea tare căci socotea că va regăsi drumul cu ajutorul firimiturilor presărate pe unde-au trecut. Dar tare fu uimit când Iși dădu seama că nu mai era nici o firimitură: păsările le ciuguliseră pe toate. Iată-i așadar amărâți foc căci, cu cât mergeau, cu atât se infundau în pădure, rătăcindu-se.

Veni noaptea și începu să sufle un vânt cumplit, iar copiilor li se părea că din toate părțile se ridică urletul lupilor care-i vor mânca. Nu îndrăzneau nici să vorbească, nici capul să-l întoarcă. Urmă o ploaie deasă care le pătrunse până-n oase; alunecau la tot pasul și cădeau în noroiul din care se ridicau mânjiți, neștiind cum să-și mai țină mâinile pline de glod.

Degețel se cocoță în vârful unui copac, doar-doar o descoperi ceva; rotindu-și privirea, zări o luminiță cât o licărire de opaiț care însă părea tare pierdută departe-n pădure. Coborî din copac; iar când ajunse din nou pe pământ nu mai văzu nimic și aceasta-l umplu de jale. Totuși, mergând ei în direcția luminii, o regăsiră la ieșirea din pădure. Ajunseră în sfârșit la casa cu lumina de opaiț, dar cu mare teamă, intrucât li se întâmplase, coborând poteca, s-o mai piardă din ochi.

Bătură la ușă și o femeie le deschise. Îi întrebă ce vor, iar Degețel li spuse că erau niște copii sărmani pierduți în pădure și că rugau să fie găzduiți din milă. Văzându-i așa drăgălași, femeia se puse pe plâns și le zise:

— Vai, bieții mei copii, unde-ați nimerit? Nu știți că aici e casa unui căpcăun care mănâncă copii mici?

— Vai, doamnă, li răspunse Degețel care tremura din răspuțeri ca toți frații lui, ce-o să ne facem? Căci sunt lupi în pădure care nu vor șovăi să ne mănânce dacă nu ne dați adăpost. Iar dacă-i pe-așa, mai bine să ne mănânce domnul căpcăun; dar poate va avea milă de noi, dacă îl veți ruga frumos!

Nevasta căpcăunului, crezând că-i va putea ascunde de bărbatul ei până a doua zi, li lăsă să intre și-i duse să se încălzească lângă un foc mare, căci era o oaie întreagă pusă la frigare pentru cina căpcăunului.

Dar îndată ce începură să-și dezmoștească oasele auziră trei bătăi năpraznice în ușă: era căpcăunul care se-ntorcea acasă.

De îndată femeia îi ascunse sub pat și merse să deschidă ușa. Căpcăunul întrebă mai întâi dacă e gata cina, dacă a scos vin din pivniță, după care se așeză la masă. Oaia era încă nefriptă și mustea în sânge, dar lui îi se păru că se poate de bună. Adulmecă la dreapta și la stânga, spunând că-i vine adiere de carne fragedă.

— Păi o fi vițelul pe care l-am pregătit, îi spuse nevasta.

— Miros carne fragedă, îți zic, repetă căpcăunul privind-și nevasta chiorăș, e pe-aici ceva ce nu pot pricepe.

Și spunând acestea se ridică de la masă și merse drept spre pat.

— A-haa... zise, ia uite cum vrei să mă înșeli, femeie blestemată! Nu știu ce mă oprește să nu te mănânc și pe tine; noroc că ești bătrână. Iată vânatul care-mi pică de minune ca să-mi ospătez prietenii căpcăuni care vor veni pe la mine zilele-astea...

Și-i trase, unul câte unul, de sub pat. Bieții copii Ingenunchează și-i cerură iertare; dar aveau de-a face cu cel mai crud dintre căpcăuni, care deja îi hăpăia din ochi și-i spunea nevastei că vor fi niște bucăți de trufanda când ea îi va găti cu un sos bun.

Porni așadar să ia un cuțit lung și, apropiindu-se de sărmanii copii, îl ascuți pe o piatră ținută-n mână stângă. Apucase deja un copil când nevasta-i grăi:

— Ce vrei să faci la ora asta? N-ai destul timp mâine dimineață?

— Ia taci, răspunse căpcăunul, or să fie mâine și mai costelivi.

— Mai ai acolo atâta carne, nu se dădu femeia bătută, uite vițelul, două oi și o jumătate de porc!